

**BM GENEL KURULUNDA ALINAN
KARARLAR HAKKINDA
ABHAZ DİASPORASINDAN,**

**"Abhazya Gürcistan'ın bir parçası olmadığından, Abhazya'yı bağımsızlığın ardından terk eden Gürcüler mülteci değil, ülkesine geri dönenlerdir."
Abhazlar binlerce yıldır yaşadıkları ABHAZYA'nın yerli halkıdır, tek vatanları Abhazyadır.**

Mülteciler ve Geri Dönüşçülerin Statüsü Elçiler Konferansı'na 28 Temmuz 1951 tarihinde kabul edilen 'mültecilerin statüsü' sözleşmesi, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 14 Aralık 1950 tarihli 429 (V) sayılı kararına atıfta bulunarak söz konusu sınıflandırmaya tabi kişilerin tanımını yapmıştır:

BÖLÜM I: GENEL HÜKÜMLER

"Mülteci" tabirinin tanımı

Madde

1. A. İşbu sözleşme bakımından "**Mülteci**" tabiri aşağıdaki gösterilen şahıslara uygulanır:

2) ... Irkı, dinî, tabiiyeti, muayyen bir içtimaî gruba mensubiyeti veya siyasi kanaatleri yüzünden takibata uğrayacağından haklı olarak korktuğu için vatandaşı olduğu memleket dışında bulunuyorsa oraya dönemeyen veya mezkûr korkuya binaen dönmek istemeyen şahıs;
Birden fazla tabiiyeti olan bir şahıs hakkındaki "Vatandaşı olduğu memleket" tabiri tabiiyetini haiz olduğu memleketlerden her birini kast eder. Haklı bir korkuya müstenit muteber bir sebep olmaksızın vatandaşı olduğu memleketlerden birinin himayesinden mahrum sayılma

C. Bu sözleşme yukarıdaki **(A)** kısmındaki hükümlerin kapsamına giren her şahıs hakkında aşağıdaki hallerde uygulamadan kalkacaktır:

- 1-** Vatandaşı olduğu memleketin himayesinden kendi isteği ile tekrar istifade ederse veya
- 2-** Vatandaşlığını kaybettikten sonra kendi arzusu ile tekrar iktisap ederse veya
- 3-** Yeni bir vatandaşlık iktisap etmişse ve vatandaşlığını iktisap ettiği memleketin himayesinden istifade ediyorsa veya
- 4-** Kendi arzusu ile terk ettiği veya takip korkusu ile haricinden kaldığı memlekette kendi arzusu ile tekrar yerleşmek üzere dönmüşse...

F. Bu sözleşme hükümleri:

- a)** Bunlara mütedair milletlerarası vesikalarda tarif edildiği manada barışa karşı bir suç, bir savaş suçu veya insanlığa karşı bir suç işlediği,
- b)** Mülteci sıfatıyla kabul edildiği memlekete ilticadan evvel iltica memleketi dışında ağır bir genel suç işlediği,
- c)** Birleşmiş Milletlerin amaç ve prensiplerine aykırı fiillerden suçlu olduğu hususunda; ciddi kanaat mevcut olan bir şahıs hakkında uygulanamaz.

Nitekim Birleşmiş Milletler görevlileri "**Savaşın dehşetinden kaçarak Abhazya'dan ayrılan bütün Gürcüler mültecidir**" tanımını yapmış olsalar da, gerçekte bu tamamıyla farklı bir konudur. Bu husustaki uluslararası belgelere göre, "**kimin kim olduğunu tanımlama hakkı, sadece insanların ayrıldıkları ülkeye aittir.**

Bu fikrin de uluslar arası alanda söz konusu edilen belgeler ışığında ortaya konması, yani kimin kim olduğunun ayrıldıkları ülke tarafından iyi tanımlanması gerekecektir.

ABHAZYA AYRILDIKLARI ÜLKE OLARAK TANIMLANABİLİR Mİ?

Sığınılan ülke için mülteciler yalnızca yabancılardır. Söz konusu kişiler, yani "**vatandaşlık intisabı bulunanlar, gönüllü bir şekilde ülkelerinin korunmasından faydalanıyorsa**" sözleşme hükümleri, Bölüm **A**'da tanımlanan kişilerden ötesi için geçerli değildir.

Askeri harekâtların başlamasıyla, Gürcü ordusunun ağır silahları ve Ulusal Muhafız, haydut çeteleri, Abhazya'nın güneyine gelmişler ve bu bölgede, dayak, işkence ve sivil halkı öldürmekle birlikte Abhaz evlerini yağmalamaya başlamışlardır. Etnik temizlik ve milliyet temelinde imha edilmekten kurtulmaya çalışan insanlar yıllarca emek verip kazandıkları mülklerini bırakmış ve Gürcü saldrganlarından ve savaşın dehşetinden kaçmışlardır. Kuzeye, Psou nehrinin üzerinden Rusya'nın Krasnodar Bölgesi'ne göçmüşlerdir. Abhazya'da yaşayan Gürcüler ise hiçbir yere gitmemişlerdir. "**Muhafız**" adındaki Gürcü çetelerini çiçeklerle, Gürcü bayrakları ve hoş geldin kutlamaları ile karşılamışlardır. Toprakları Gürcü yağmacılığı, şiddeti ve fiziksel imhasıyla ele geçirildiği için, savaşın vahşetinden ve etnik temizlikten kaçanlar Abhazlardır. Yaşadıkları ülkenin sınırlarının ötesine göçmüşlerdir ve onlar, yalnız onlar mültecilerdir.

Bu durumdan Birleşmiş Milletler belgelerinde hiçbir şekilde bahsedilmemektedir ve uluslararası toplum da hiçbir şekilde öğrenmeyi istememektedir.

"**Yerinden Olmuş Nüfus**" kategorisine gelince, 1993'te Gürcü ordusuyla birlikte Abhazya'yı terk eden etnik Gürcülere, bu tanımlamayla atıfta bulunulamaz.

Mültecilerin ve yerinden olmuş kişilerin dönüşüne ilişkin 23 Mayıs 1969 tarihli Viyana Sözleşmesi ve 4 Nisan 1994 tarihli (Moskova) Dörtlü Antlaşması kararlarına göre Yerinden Olmuş Nüfus, uzmanların diline göre ülkesinden değil, yerlisi oldukları topraklardan ayrılmış kişilerdir. Yerinden edilmiş kişiler, mültecilere verilen yardım ve korumadan faydalanamazlar.

Yalnızca, Gürcü işgali boyunca evlerini kaybeden ve yerlisi oldukları topraklardan başka topraklara göçtürülen Abhazlar, hakikaten Yerinden Olmuş Nüfus olarak tanımlanabilir.

Daha önce yaşadıkları ülkeden kendi tarihi anavatanlarına (bu durumda Gürcistan) dönenler, "kendi memleketinin vatandaşlığına yeniden dönenler" olarak isimlendirilir. Böylesi "ülkesine geri dönen" insanlar bir milyon Cezayirli Fransızdı ve Fransa devlet başkanlarından birinin de olduğu gibi çoğunluğunun Cezayir'de doğmuş olmasının bir değeri yoktu. Birinin doğduğu ülkeye dönmesi, ülkesine geri dönenler terimine dâhil edilmez. Hitler tarafından işgal edilen Avrupa ülkelerinin milyonlarca vatandaşı da savaştan sonra ülkelerine geri dönen yerinden edilmiş nüfus- ülkesine geri dönenlerdir. Bunlardan bazıları, çocuklarını toplama kampları ve Alman çiftliklerinde doğurmuşlardı, fakat bu çocuklar, Almanya'dan gelen mülteci olarak tanınmamış, fakat diğer ülkede doğmuş olmalarına rağmen kendi anavatanlarına geri dönerek ülke vatandaşlığını yeniden almışlardır.

Yukarda gösterdiğimiz gibi, nüfus sayımlarından alınan bilgilere dayanarak, 20. Yüzyılın sonuna kadar Abhazy'a da neredeyse Gürcü bulunmamaktadır. Bu nedenle, Abhazyanın bütün Gürcüleri (Samurzakan'dan Megreller hariç) geçmişte olduğu kadar günümüzde de sadece Gürcü vatandaşlığına sahiplerdir ve Abhaz toprağına yeni gelenler, sonradan yerleştirilenlerdir, bu yüzden Abhazyanın onları anavatanı da değildir. **"Vatandaşlık intisabı bulunanlar, gönüllü bir şekilde ülkelerinin korunmasından faydalanıyorsa" sözleşme hükümleri, "Bölüm A'da tanımlanan kişilerden ötesi için geçerli değildir." ifadesini tekrarlamak isteriz.**

Abhazyanın işgal altındaki bölgelerinde Gürcü yönetiminin eylemlerinden biri, Abhazlara yönelik bir soykırım ile birlikte, tüm müsait nüfusun – yani etnik Gürcülerin- silahlandırılması meselesiydi. Eğer Gürcü istatistikleri, sözde "Gürcü mültecilerin" dayanaksız bir iddia da olsa 250.000 kişi olduğunu iddia ediyorsa, Abhazyada silahlı olan 45.000'ine ait soyadları ile birlikte muteber kayıtlar bulunmaktadır. Gürcü askeri otoriteleri, Abhazya topraklarında yaşayan Gürcü etnik grubuna mensup kişilerin her birine otomatik silah veya diğer savaş silahı (tanımlanan kişilere dağıtılan silahların numaraları bile bilinmektedir) dağıtmıştır. Ve bunlar silahlı kuvvetler yapısı içerisine dâhil edilmişlerdir. Her bir Gürcü ailesi egemen Abhazyaya karşı bir hatta bazen iki savaşçı sağlamıştır. Bilindiği gibi, eline silah alan kişi, ne bir sivildir ne de muhariptir. Doğal olarak, bu kişiler, "mülteci" veya "yeri değiştirilmiş kişiler" kategorisine de girmezler. Onlar, Gürcü birliklerinin kaçan üyeleriyle beraber Abhazyayı terk eden askeri suçlulardır.

Birleşmiş Milletler normlarına göre mevcut sözleşmenin kuralları, hakkında aşağıdakileri varsaymak için ciddi sebepler bulunan kişileri kapsamamaktadır:

a) "Uluslararası belgelerde tanımlanmış, benzer suçlara yönelik alınacak tedbirlerin kabul edilmesi amacıyla kabul edilmiş, bir savaş suçu veya insanlığa karşı suç işlemiş olanlar"

Bununla beraber, Birleşmiş Milletlerin görevlileri için, bütün bu kişiler (Gürcü birliklerinden kaçanlarla beraber, üstünde yaşadıkları ülkeye ihanet ve cinayetleri için kendilerine verilecek adil bir cezadan kaçmış olmalarına rağmen) "mülteciler" dir. Bu örgüt tarafından gösterilen bütün gayretler, söz konusu etkin saldırgan nüfusun bu kısmının geri dönmesine yönlendirilmiştir. **Ancak bu bir YANILGIDIR. Tarihin ve gerçeğin dejenerasyonudur.** Bunun için sebep açıktır.

Abhazy Devlet Başkanı, Abhazyayı istilacılardan temizleme operasyonları sürecinde şu beyanati vermiştir: Etnik Gürcülerin eline silah almamış ve Abhazyaya halkına karşı durmamış olmaları şartıyla, ülke halkına yönelik şeytani günahlara bulaşmamış Gürcü milliyetinin bireylerine Abhazyadan ayrılmama seçeneği önerilmiş ve her birine Abhazy Cumhuriyeti vatandaşlık haklarından faydalanma teminatı verilmiştir.

Bu durumda, Abhazyayı terk ederek ve kendi vatandaşı oldukları ülkeye sığınarak, Abhazyanın Abhaz ve Rus vatandaşlığına sahip bireylerinden farklı olarak sadece Gürcistan vatandaşı olan bu insanların mülteci olarak kabul edilebilmesi mümkün değildir. İkinci olarak, onlar yurt içinde yerinden olmuş nüfus da değillerdir, çünkü başka bir ülkeye, kendi anayurtlarına göçmüşlerdir. Onların, daha önce kendileri tarafından işgal altında olan Abhazyayı kendi mülkü olarak görüyor olmaları hiçbir şeyi değiştirmez.

Eğer bu insanların suçları görmezden gelinirse, görülecektir ki demokratik bir ülke vatandaşının nasıl ülkesinden ayrılma hakkı var ise onlar da kendi kararları ve özgür iradeleri ile yaşadıkları ülkeyi terk etmişlerdir. Bu onların seçimi ve bu seçimi askeri eylemler sırasında yapmadılar. Onlar, savaşın vahşetinden kaçmadılar, tam aksine bu vahşet sırasında işgal edilmiş topraklarda ülkedeki diğer milletlerin evlerini yağmalamaktan zevk alarak ve kanunsuzluklarının cezasız kalacağına inanarak işgal edilmiş topraklarda özgürce yaşadılar.

Günümüzde bu insanları gerek mülteci, gerekse yerleri değiştirilmiş kişiler olarak tanımlamanın arkasında;

1.BM den kişi başına yardım almak,

- 2. Birleşmiş Milletlerce tam tanımlanmamış savaş suçlarının geri dönmelerini sağlayarak Abhazya'daki demografik yapıyı kendi lehlerine çevirmek,**
- 3. Bu kişileri Abhazya'ya Gürcü ordusu tarafından yapılacak bir saldırıda milis gücü olarak kullanmak, (Gürcistan, saldırmazlık anlaşmasını imzalamayı reddetmektedir.)**
- 4. Abhazya'nın doğal kaynaklarını kullanmak,**
- 5. Sorunu gündemde tutarak Abhazya'yı işgal altında olan toprak olarak göstermek düşüncelerinin yattığı aşikârdır.**

Birleşmiş Milletlerin bu kategorideki insanların Abhazya'ya geri dönüşünü talep etme hakkı yoktur. Sadece Gürcü işgalcilerinin başlattığı savaşın vahşetinden, egemen Abhazya topraklarında yürütülen etnik temizlik ve soykırımdan 1992-1993 yılları arasında kaçan kişilerin böyle bir hakkı vardır. Etnik Gürcüler, Abhazya'ya dönme hakkına sahip değildir. Çünkü onlar kendi yurduna geri dönen ve Abhazya'yı kendi özgür iradeleri ile terk edenlerdir. Şüphesiz, herkesin dünyanın herhangi bir ülkesinde ikamet etmek için izin isteme hakkı vardır. Kural olarak, böyle bir izin daha önce işlenmiş suç olup olmadığına dair ilgili kurumlarca yürütülecek bir soruşturma, belli bir süre için verilecek oturma izni ve konuk eden devletin bu kişiye vatandaşlık verme ihtimali veya bundan menfaatine dair kararına bağlıdır.

Abhaz yönetiminin kararıyla ülkeye kabul edileceği bildirilen suça karışmamış 50.000 kişilik kontenjana bağlı olarak hâlihazırda 45.000 kişi Abhazya GAL bölgesinde iskân edilmek üzere kabul edilmiştir. Bu kararıyla Abhazya, insan haklarının gereğini yerine getirdiği gibi dürüst yaklaşımını da göstermiştir.

"Sözde Mülteci" sorunu, bugün mevcut olan Abhazya'nın bağımsız statüsü temelinde çözülme gerektirdiğinden Gürcistan herhangi bir uzlaşma arayışında değildir ve nitekim bu sorunun çözümü Abhazya'nın egemenliğinin de hukuki olarak tanınmasını gerektirmektedir. Ancak Gürcistan'ın akılcılığa değil intikama dayanan politikalarında böyle bir gündem bulunmamaktadır.

"Sözde Mülteciler" probleminin bir yönü daha vardır. Bu sorun Gürcistan tarafından uluslararası alana taşındıkça, Abhazya ile karşılıklı ilişkiler sorunu daha can alıcı hale geldiğinden Gürcistan da uluslararası toplumu o kadar kuvvetli bir şekilde etkileyebilmektedir. **Gürcistan Hükümeti, Abhazya üzerindeki uluslararası baskıyı azaltacağından ve dönüş sorunu çözümsüz kalacağından Abhazya'dan Gürcistan'a giden kendi vatandaşlarının yaşam şartlarını iyileştirme girişiminde de bulunmamaktadır.**

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, Çekoslovakya çok eski zamandan beri orada yaşayan 3 milyon etnik Sudeten Almanı topraklarından tahliye etmişti. Sonuçta hiçbir şey olmadı ve hiç kimse bunu bir soykırım olarak göz önüne almadığı gibi, bu durum Çek Cumhuriyeti'nin Avrupa Birliği'ne girişi için de bir engel teşkil etmedi. Tarihin tanıklık ettiği bu örneğe rağmen hiçbir şekilde Abhazya'yı terke zorlanmamış, kendi istekleriyle kendi ülkelerine geri dönmüş Gürcüler için alınan kararların iyi niyete dayanmadığı açıktır.

Sonuç olarak; birbiriyle çelişen bütün bu karar ve uygulamalar BM'in Gürcistan ve Abhazya arasındaki sorunda Gürcistan lehine taraf olduğunu göstermektedir. Sorunlara gerçekçilik ve akılcılıkla yaklaşmak yerine siyasi oyunlar tercih edilmekte ve bu yaklaşım çözümsüzlük doğurmaktadır. Bu iki ülke arasındaki sorunun tek çözümü Abhazya'nın hiçbir koşul öne sürülmeden tanınması ve bu savaş ve ardından başlatılan ambargo nedeni ile Abhazya'nın uğradığı zararların tazmin edilmesi, 19. yüzyılın son çeyreğinde gerçekleşen sürgün nedeni ile boşalan topraklara iskan edilen etnisitelerden 1992-93 savaşı sırasında işgalci Gürcü kuvvetlerine destek veren ve Gürcistan'ın yenilgisi ile vatana ihanet ve sair savaş suçları nedeni ile yargılanmaktan korkarak anavatanlarına geri döndükleri tespit edilenlerin Abhazya ile ilgili tüm talep ve hak iddialarının geçersiz kılınması bu sorunu çözmekle kalmayacak, BM'nin azalmış olan güvenirlilik ve prestijini de artıracak; sorun yaratan olarak görülen BM, sorun çözen olabileceğini kanıtlayacaktır.

Saygılarımızla.

Kafkas-Abhazya Dayanışma Komitesi

Adına

Başkan

İrfan Argun

